RECENSIE 'Als je alleen maar in angst gelooft, kun je niet meer luisteren'

Aangrijpende ontmoeting van vader en zoon

Gezien: Dit is mijn vader

Van en door: Ilay en Gert den Boer.

In: Huis van Bourgondië Maastricht, 5-3.

Nog te zien aldaar t/m 12-3. Daarna elders in het land.

door **Jos Prop**

Wat als een ontspannen samenzijn begint, verandert gaandeweg in een nachtmerrie. Korter kan ik de nieuwe autobiografische voorstelling van de jonge Nederlands/Israëlische theatermaker Ilay den Boer niet samenvatten. Bij binnenkomst krijgen we een boekje uitgereikt met een chronologisch overzicht van het leven van zijn vader. Aan de hand daarvan mogen we pa, zijn medespeler, bevragen.

Een achterwand vol luiken verbergt attributen die verbonden zijn met gebeurtenissen uit zijn vaders' leven en met, naar later blijkt, de joodse geschiedenis en de antisemitische actualiteit.
Vader den Boer vertelt anekdotes die het publiek wil weten en die zijn zoon probeert te begrijpen. Deze publieksparticipatie gaat ongemerkt over in een enthousiaste dialoog over hun beider passie: het voetballen.
Ilay blijkt een prima jeugdkeepertje met een grote voetbaltoekomst te zijn, totdat zijn medespelers tijdens het douchen ontdekken dat hij besneden en dus een jood is.
De confronterende anekdotes over antisemitisme, angst, wreedheid en haat vormen het startpunt voor een rigoureuze ommezwaai in het leven van de jonge doelman. Zijn voetbalambities moeten noodgedwongen de prullenbak in.

Ilay propt het podium vol antisemitische attributen en symbolen.
Het ongedwongen samenzijn verandert in pijnlijk en ontroerend bekentenis-theater, waarin de zoon zich letterlijk bloot geeft en zijn vader dwingt dat ook te doen. Zo staan zij tegenover elkaar: kwetsbaar en onmachtig.
Met tegenovergestelde opvattingen over de aanpak van het fenomeen dat antisemitisme heet en vol liefde voor elkaar.

Een liefde die prachtig wordt verbeeld in het moment waarop vader Gert zijn onderhemd uittrekt om zijn zoon ermee af te drogen, waarna hij hem, zijn kleine jongen, eigenhandig aankleedt.
„Als je alleen maar in angst gelooft, kun je niet meer luisteren", zegt hij, terwijl hij zijn zoon streelt en zachtjes fluisterzingt: „Mens durf te leven".
Ilay zingt aarzelend mee.
Na afloop blijft hij de antisemitische pamfletten uit de voorstelling voor het publiek neerleggen, terwijl zijn vader ze blijft wegpakken.
Voor Ilay den Boer lopen het theater en het leven in elkaar over.